

Traveling for Pesach

L"N Harav Chaim Kanievsky

Week 103

Topic

Traveling for Pesach

TOPIC DISCUSSION

1. If one is going out of the country, leaving no one home, must he check his house for Pesach prior to going?
2. If one is planning to spend Pesach in Israel at his own residence, if he is in Israel in the summer must he get rid of all the hametz, prior to leaving?
3. If one steps in his summer home, during anytime between Purim and Pesach, must he check the entire home for hametz prior to leaving the home?
4. One who leaves his primary residence for Pesach, must he do bedika at his home or can he just sell the hametz?

The Torah obligation to eliminate one's Hametz on Ereb Pesah can be fulfilled in one of two ways – through either "Bittul," renouncing one's ownership over his Hametz, or "Bedikat Hametz," thoroughly searching one's home for Hametz and eliminating all the Hametz he finds. However, the Sages enacted that even if one makes a "Bittul" declaration, he should nevertheless perform "Bedilka" and eliminate the Hametz from his property. One reason is that the Sages were concerned that one might not proclaim the "Bittul" wholeheartedly and will not fully intend to renounce his ownership over his Hametz, in which case it is invalid and the Misva is not fulfilled. The second explanation is that since we normally eat Hametz all year round, we might mistakenly eat Hametz that we find in our home during Pesach. To avoid this risk, the Sages enacted that besides the verbal proclamation of "Bittul," one should also search for all the Hametz in his home and eliminate it.

מיבדל בדילי אינשי מיניה ואמר רב יהודה אמר רב ^ההמפרש והיוצא
 בשיירא קודם שלשים יום אין זקוק לבער תוך שלשים יום זקוק לבער
 אמר אביו הא דאמרת תוך שלשים יום זקוק לבער לא אמרן אלא שדעתו
 לחזור אבל אין דעתו לחזור אין זקוק לבער אמר ליה רבא ואי דעתו
 לחזור אפילו מראש השנה נמי אלא אמר רבא ^ההא דאמרת קודם שלשים
 יום אין זקוק לבער לא אמרן אלא שאין דעתו לחזור אבל דעתו לחזור
 אפילו מראש השנה זקוק לבער ואודא רבא למעמיה דאמר רבא
 העושה ביתו אוצר קודם שלשים יום אין זקוק לבער תוך שלשים יום זקוק
 לבער וקודם שלשים נמי לא אמרן אלא שאין דעתו לפנותו אבל דעתו
 לפנותו אפילו קודם שלשים יום נמי זקוק לבער הני שלשים יום מאי
 עבדתיהו ^הכדתניא ^השואלין ודורשין בהלכות הפסח קודם הפסח שלשים
 יום ר' שמעון בן גמליאל אומר שתי שבתות מאי מעמא דתנא קמא
 שהרי

מסכירין בתים לנכרים בלחץ ישראל
 חבל בסוריה מסכירין וכל שכן בחוזה
 לחץ ואף במקום שהתירו להשכיר
 לא לבית דירה התירו אלא להעמיד
 בו בהמות ועלים ולא שדור הוא בה:
 שאין מלוי צידך. שהרי חוזה זית
 מסורה לנכרי: כופה עליו את הכלי.
 דהא לא חזי לפלטולי ואפוקי ומיהו
 צבל יראה לא עבר דהא בטליה
 בליביה מאתמול כדאמרינן לקמן ^הע"ב
 הצדוק לריך שיטל בצבו אלא משום
 שלא ישכח ויאכלנו לריך כפיית כלי:
 מיבדל בדילי מיניה. אפילו בחול
 למוד הוא לפרוש ממנו: חמלו של

נכרי. המופקד אלנו ולא קיבל עליו אחריות דמותר לשהותו: עושה לו מחילה. בארבעה עשר משום היכר שלא ישכח ויאכלנו ולא
 סגי ליה בכפיית כלי כל שבעה שהכלי ניטל ללורך ומיהו הוא דלעיל לא אפשר ליה במחילה ומשום חד יומא סגי ליה בכפיית כלי
 ובלילה יבערנו: המפרש. מן היבשה לים: בשיירא. למקום רחוק: קודם שלשים יום. לפסח ולקמן מפרש כנגד שואלין בהלכות
 הפסח קודם הפסח שלשים יום ומאז חל עליו להזהר בצרכי הפסח: דעתו לחזור. בימי הפסח: אפילו מראש השנה נמי. דכי
 הדר ביה בימי הפסח עבר עליה והיה שעתא לאו ברשותיה הוא דליבטליה שהרי חיסור הגאה הוא ואיטו שלו וכשראהו עובר
 עליה: אולר. שהכנים שם תבואה ותחתיה חמץ ואמרינן לקמן ^החמץ שנפלה עליו מפולת הרי הוא כמבוער: תוך שלשים זקוק לבער.
 דלכתחלה לא זהו ביטורו: קודם שלשים. לא חלה חובת ביטור עליו וכי מטי היה שעתא לא מחוייב כדאמרן דהא נפלה עליו מפולת:
 שהרי

בית יוסף אורח חיים סימן תלו

ופירש רש"י שאין דעתו לחזור. בתוך הפסח: אבל דעתו לחזור. בתוך הפסח: אפילו קודם שלשים יום זקוק לבער
 כדי שכשיחזור בתוך הפסח לא ימצא חמץ בתוך ביתו:

וכתב הר"ן (ב: ד"ה חמצו) ואחרים פירשו דשאינ דעתו לחזור היינו שאין דעתו לחזור כלל עוד עד אחר הפסח אבל
 דעתו לחזור בין בתוך הפסח בין קודם הפסח צריך לבער שמא יחזור ערב הפסח בין השמשות ולא יהיה לו פנאי
 לבער וכן כתב הרמב"ם ב' בפרק ב' (ה"ט) ובירושלמי (פסחים פ"א ה"א) לא משמע הכי:

ומפשטא דלישנא משמע דמראש השנה שבחדש תשרי קאמר אבל קודם לכן אף על פי שדעתו לחזור אין צריך
 לבדוק ותמיהא לי כיון דדעתו לחזור אמאי לא חיישינן קודם ראש השנה נמי לכן נראה לי דמראש השנה פירוש
 מתחלת השנה כלומר אם בא לפרש בים ולצאת בשיירא תיכף שעבר הפסח אם דעתו לחזור אף על פי שיש שנה
 אחת עד שיגיע הפסח צריך לבדוק

ודבר פשוט הוא שמה שכתב רבינו ואם דעתו לחזור בתוך הפסח אפילו מראש השנה צריך לבער הוא על דעת
 רש"י דאילו לדעת הרמב"ם אם דעתו [לחזור] קודם הפסח נמי צריך לבער אפילו מראש השנה

כתבו הגהות בפרק ב' דדוקא מפרש בים ויוצא בשיירא דדעתו ללכת רחוק חיישינן להצריכו לבער שלשים יום קודם
 לפסח אבל שאר יוצא לדרך לא. וכתב עוד דמשמע מפירוש רש"י דדוקא בשלא ביטלו והלך לפי (עי' ב. רש"י ד"ה
 בודקין) שפירש דטעמא דבדיקה הוא כדי שלא יעבור בבל יראה ובל ימצא מיהו מכל מקום צריך לבדוק משום מצות
 בדיקה דתיקון בליל ארבעה עשר אפילו היכא דביטלו משום דחיישינן דילמא אתי למיכל מיניה

The Gemara adds one last ruling of this Amora concerning the disposal of *chametz*:

המפרש והיוצא בשׂיירא — ואמר רב יהודה אמר רב — **And R' Yehudah said in the name of Rav: Regarding one who sets out to sea, and one who leaves in a caravan for a distant destination, קודם שלשים יום אין זקוק לבער** — if he does so **before thirty days** prior to Pesach, **he is not obligated to dispose of his *chametz***; **תוך שלשים יום זקוק לבער** — if **within thirty days, he is obligated to dispose of it.**^[25]

Another Amora elaborates on this ruling:

אמר אביי — Abaye said: **הא דאמרת תוך שלשים יום זקוק לבער** — **That which you said: Within thirty days he is obligated to dispose of it, לא אמרן אלא שדעתו לחזור** — **was stated only if he intends to return home during Pesach, אבל אין דעתו לחזור** — **but if he does not intend to return home during Pesach אין זקוק לבער** — **he is not obligated to dispose of it.**

Abaye's statement is questioned:

ואי דעתו לחזור אפילו מראש השנה נמי — ואמר ליה רבא — **Rava said to him: But if he intends to return during Pesach, he should be obligated to destroy the *chametz* even if he left from the time of Rosh Hashanah!**^[26] — ? —

Rava therefore offers an alternate elaboration of the ruling of Rav Yehudah in the name of Rav:

הא דאמרת קודם שלשים יום אין זקוק לבער — אלא אמר רבא — **Rather Rava said: Before thirty days prior to Pesach he is not obligated to dispose of the *chametz*, לא אמרן אלא שאין דעתו לחזור** — **was stated only when he does not intend to return during Pesach, אבל דעתו לחזור** — **but if he does intend to return during Pesach, אפילו מראש השנה זקוק לבער** — **even if he left from the time of Rosh Hashanah, he is obligated to dispose of the *chametz*.**

The Gemara notes:

ואזדא רבא לטעמיה — **And Rava is consistent with his reasoning** stated elsewhere, **דאמר רבא — for Rava said: העושה ביתו אוצר** — **Regarding someone who makes his home a storehouse, i.e. he fills his house with produce, piling it on top of his *chametz*,**^[27] **קודם שלשים יום** — if he does so **before thirty days** prior to Pesach, **he is not obligated to dispose of the *chametz***; **תוך שלשים יום זקוק לבער** — if **within thirty days, he is obligated to dispose of it.**^[28] **ואזדא רבא לטעמיה נמי** — **And this leniency regarding the period before thirty days prior to Pesach also אמרן אלא שאין דעתו לפנותו** — **was stated only when he does not intend to clear out [the house] on Pesach and cause the *chametz* to become exposed; אבל דעתו לפנותו** — **but if he intends to clear it out on Pesach, יום נמי** — **אפילו קודם שלשים יום זקוק לבער** — **even if he turns it into a storehouse before the thirty days, he is obligated to dispose of the *chametz*.**

Although he will be in possession of *chametz* when Pesach arrives, he will not be guilty of owning *chametz*. Since the *chametz* will be inaccessible to him, it is legally regarded as destroyed, similar to *chametz* buried under a heap of rubble, which the Mishnah (31b) rules is regarded as if destroyed (*Ran* ד"ה גרסינן; *Maharsha* explains that this is the understanding of *Rashi* as well). [Nevertheless, he is Rabbinically required to nullify the *chametz* in this case (see *Rashi* and *Chidushei HaRan* to 31b).]

26. When he returns, the *chametz* will become accessible to him. At that point, should he have forgotten to nullify the *chametz* (as may well occur since *bitul* is ordinarily performed at the time one searches for the *chametz*, which this person, having been away from home on the night of the fourteenth, will not have done), he will transgress the prohibition of owning *chametz*, similar to a case in which *chametz* that was buried beneath a heap of rubble became uncovered on Pesach (*Rashi*, as understood by *Maharsha*; cf. *Chidushei HaRan*). Thus if he intends to return on Pesach, he should be obligated to dispose of his *chametz* regardless of how long before the holiday he leaves home.

[In saying "even if he left from Rosh Hashanah," the Gemara is arbitrarily picking a date long before Pesach. The same applies even if he left *before* Rosh Hashanah (*Bach* to *Orach Chaim* 436 ד"ה ומה שכתב אפילו; cf. *Beis Yosef*).]

27. The *chametz* is thus rendered similar to *chametz* buried beneath a heap of rubble which, as explained in the previous note, is considered as if destroyed (*Rashi*).

28. Because the obligation to dispose of the *chametz* has already taken effect, and rendering *chametz* inaccessible by burying it is not the preferred method of disposition. Where he turns his house into a storage room before thirty days, however, he need not dispose of the *chametz* since the obligation to dispose of the *chametz* has not yet arrived, and when it does, he will not be obligated since it is already "destroyed" (*Rashi*).

If one steps in his summer home, during anytime between Purim and Pesach, must he check the entire home for hametz prior to leaving the home?

שולחן ערוך אורח חיים הלכות פסח סימן תלו

המפרש מיבשה לים או יוצא בשיירא, ואינו מניח בביתו מי שיבדוק תוך שלשים יום, זקוק לבדוק. (ולא יברך אז על ביעור חמץ) (כל בו). קודם שלשים יום אינו צריך לבדוק). וכשמגיע פסח יבטלנו

ילקוט יוסף

א היוצא לחוץ לארץ, אם דעתו לחזור לקראת פסח, יש לחוש שיחזור בערב פסח ולא יספיק לבדוק החמץ, ולכן צריך לבדוק החמץ קודם יציאתו מהבית. אבל אם אין דעתו לחזור לפסח, אם יוצא תוך ל" יום מפסח אף על פי כן חייב לבדוק. ואם יוצא קודם ל" יום מפסח, אין צריך לבדוק.

The question commonly arises as to whether a person who spends Pesah away from home must perform Bedikat Hametz (the search for Hametz on the night of Erev Pesah). In principle, the obligation of Bedika applies even if one leaves his home, unless he leaves a month or more before Pesah. The Shulhan Aruch (Orah Haim 436:1) writes explicitly that one who leaves home within thirty days of Pesah must perform Bedikat Hametz – albeit without a Beracha – even if he has no intention of being home at all during Pesah. Fundamentally, then, a person who goes away for Pesah is nevertheless required to search his home for Hametz the night before his trip, though without a Beracha.

Question: If one is going out of the country for a few days and plans to return home for Pesach, leaving no one home, must he check his house for Pesach prior to going?

שו"ת אור לציון חלק ג פרק ז - דיני בדיקת חמץ

יח. שאלה. היוצא מביתו לפני הפסח ודעתו לחזור לביתו קודם פסח, האם חייב בבדיקה לפני שיוצא.

תשובה. אם לא השאיר בבית בני בית ונסע לארץ אחרת, צריך לבדוק אף אם דעתו לחזור לפני הפסח, אבל אם השאיר בני בית, או שנסע רק לעיר אחרת באותה ארץ, אין צריך לבדוק לפני שיוצא.

ומבואר בב"י, שדוקא מפרש בים ויוצא בשיירא, שדעתו ללכת למקום רחוק, הצריכוהו לבדוק קודם שיוצא. וראה עוד במג"א שם ס"ק ג' ובמ"ב שם ס"ק ט'. ועל כן נראה שבזמנינו לא נחשב דרך רחוקה אלא בנוסע לחוץ לארץ, אבל הנוסע מעיר לעיר, אינו חייב לבדוק לפני שיוצא.

משנה ברורה סימן תלו ס"ק א

ר"ל שלא צוה לאחד קודם נסיעתו שיבדוק כשיגיע זמנו דאם מינה לאחד ע"ז שוב א"צ בעצמו לבדוק דשלוחו של אדם כמותו וכבר נתבאר לעיל סימן תל"ב במ"ב דלכתחלה טוב יותר למנות אנשים לבדיקה ואם אין לו יוכל למנות גם אשה לזה:

ט"ז אורח חיים סימן תלו ס"ק א

לכאורה משמע דעכ"פ ידורו שם אלא שאין ביניהם מי שיבדוק וקשה דכיון דודאי יכניסו שם חמץ מה מועלת בבדיקתו דהא ביתו זוכה לו כל חמץ שיהי' שם עד הפסח אלא צ"ל דסוגר הבית ואינו מניח שם שום אדם מכניס חמץ וזה נכלל במ"ש מי לבדוק דמסתמא אם ידור שם שום אדם יהיה הוא הבודק:

משנה ברורה סימן תלו ס"ק ב

ואפילו אין דעתו לחזור כלל עד אחר הפסח ולא יראה החמץ שבביתו משום דמאז והלאה חל עליו חובת הבדיקה:

משנה ברורה סימן תלו ס"ק ג

בלילה שלפני יציאתו לאור הנר וגם צריך אז לבטל החמץ שלא ראה כמו בליל י"ד ואם שכח לבדוק בלילה יבדוק ביום ואם יש לו בנים קטנים בביתו וצריך הוא להניח להם חמץ לאכול ואין לו מי למנות על הבדיקה יוציאם מביתו לבית אדם אחר ושם יניח עבורם ויסגור את ביתו הבדוק שלא יכניס שם שום אדם עוד חמץ דאל"ה מה מועיל בבדיקתו ואם מניח בביתו אשתו ובניו וב"ב הגדולים שיש בהן דעת ויכולין לבדוק א"צ לבדוק כלום קודם יציאתו אלא יצוה לאחד מהם שיבדוק ויבטל החמץ כשיגיע הזמן וכנ"ל בסק"א ועיין בסי' תל"ד שנכון הדבר שיבטל גם הוא בעצמו במקום שהוא כשמגיע זמן הביטול:

Are we discussing that there is knowledge of hametz in the home or are we searching for hametz?

בית יוסף

וכתב הר"ן (שם ד"ה וגרסין) גרסין בירושלמי (שם) ובספק אבל ודאי אפילו מראש השנה כלומר דכי אמרינן קודם לפסח שלשים יום אין זקוק לבער הני מילי בספק כלומר שאין שם חמץ ידוע אבל יש שם חמץ ידוע בודאי אפילו מראש השנה זקוק לבער ואינו נראה כן לפי גמרתינו דמדאמרינן לישנא דאין זקוק לבער ולא אמרינן אין זקוק לבדוק משמע קודם שלשים יום אפילו יש שם חמץ ידוע אין זקוק לבערו לפי שעשאוהו כחמץ שנפלה עליו מפולת (פסחים לא:): דסגי בביטול בעלמא

Question: If one is planning to spend Pesach in Israel at his own residence, if he is in Israel in the summer, must he get rid of all the hametz, prior to leaving?

שולחן ערוך אורח חיים הלכות פסח סימן תלו סעיף א

ואם דעתו לחזור קודם הפסח, צריך לבדוק ואח"כ יצא, דחיישין שמא יחזור ערב פסח בין השמשות ולא יהיה לו פנאי לבער

משנה ברורה סימן תלו ס"ק ח

ואפילו יצא מתחלת השנה צריך לבדוק [אחרונים] ואפילו ביטל כבר מ"מ צריך לבדוק שמא יחזור וימצא ויאכלנו:

If one intends to spend Pesach in a home, elsewhere of his primary residence, he should check prior to leaving even if it means clearing out hametz in the summer, lest he come with no time to check.

Traveling for Pesach: check at home or at hotel?

שו"ת אור לציון חלק ג פרק ז - דיני בדיקת חמץ

שאלה. היוצא מביתו לפני הפסח, ואין בדעתו לשהות בביתו בימי הפסח, האם חייב בבדיקת חמץ בביתו.

תשובה. אם יוצא מביתו קודם שלשים יום לפסח, אינו חייב לבדוק. ואם יוצא תוך שלשים יום, חייב לבדוק את ביתו לפני שיוצא, אף אם אינו מתכוון להיות שם בפסח. ואם מוכר את חמצו במכירת חמץ הנהוגה כיום, אינו חייב בבדיקת חמץ, אף אם ייצא תוך שלשים יום, אם אמנם סוגר את ביתו, ואין בדעתו להכנס לביתו בימי הפסח. וגם צריך לדאוג שתהיה בודאי מכירת חמץ, דהיינו שיש בבית חמץ לפחות בשוה פרוטה, ולא רק פירורים בלבד. ומכל מקום, טוב וראוי לבדוק חדר או מקום אחד בביתו, ויבער החמץ משם, או שישאל חדר לפני ליל י"ד במקום שמתאכסן שם, ויבדוק שם את החמץ בזמנו, כדי לקיים מצות ביעור חמץ. וכל הבודק לפני ליל י"ד, יבדוק לאור הנר בלא ברכה.

In practice, however, people generally sell the Hametz in their homes to a gentile, through the agency of their Rabbi, before Pesah. Therefore, since all the Hametz in one's home will belong to a gentile throughout Pesah, one who leaves for Pesah is not required to search for Hametz. After all, there is no obligation to search for a gentile's Hametz, and thus assuming that one did a proper Mechirat Hametz (sale of a Hametz), he is not required to perform a Bedika before he leaves for Pesah.

Hacham Ben Sion Abba Shaul (Israel, 1923-1998), in his work Or Le'sion (vol. 3, 7:19; listen to audio recording for precise citation), adds one condition to this Halacha. Namely, one must ensure to have in his home an amount of Hametz that has some value (a "Peruta" worth). If the only Hametz in his home are valueless crumbs, then the sale to the gentile is not valid, and the obligation of Bedika thus takes effect. The sale is legally binding only if the Hametz in the home amounts to something significant, such as a bottle of beer or scotch, or a box of packaged Hametz food and the like. So long as some significant Hametz is in the house, the sale is valid and one is not required to perform Bedikat Hametz.

Furthermore, Hacham Ben Sion writes that one must perform Bedika in the place where he is staying for Pesah, such as a hotel room, if he took possession before the night of Erev Pesah. This applies even to a rented car, and to a room in one's parent's home that they give him for the holiday. If one has the car or room before the night of Erev Pesah, when the obligation of Bedika takes effect, then he must perform Bedika that night with the Beracha. Hacham Ben Sion adds that it is actually preferable to take possession of one's room before the night of Erev Pesah so that he will be able to perform this Misva of Bedikat Hametz.

Summary: A person who goes away for the entirety of Pesah is not required to perform Bedikat Hametz in his home before he leaves, provided that he performed Mechirat Hametz and that some Hametz of value is in his home. If he moves into his hotel room or guest room, or rents a car, before the night of Erev Pesah, he must perform Bedikat Hametz in those areas – with a Beracha – that night.

ג הנוסע מביתו בערב פסח לכל ימות הפסח, וכותב בשטר ההרשאה של מכירת החמץ, כי הוא מוכר את כל ביתו עם החמץ שבתוכו, יש אומרים שאף על פי כן חייב לבדוק את החמץ בליל י"ד, שהרי אין המכירה חלה אלא למחרת ביום י"ד בניסן, וממילא בליל י"ד החמץ עדיין שלו ומחוייב לבדוק. ויש חולקים ואומרים שאינו בכלל התקנה לבדוק את החמץ, שהרי מיום י"ד בניסן כבר לא תהיה הדירה בכלל רשותו. ויש אומרים שנכון להחמיר שלא למכור את כל החדרים, וישאיר חדר אחד, ויבדוק חדר זה בברכה, ומיד אחר הבדיקה יבדוק את שאר החדרים על סמך ברכתו. ואף שהעיקר לדינא להקל בדבר, שאין צריך לבדוק אותו חדר, מכל מקום באופן כזה עדיף למכור את החמץ ביום י"ג.

If one forgot to check, must he go back?

ביאור הלכה סימן תלו סעיף א ד"ה זקוק לבדוק

ואם שכח ולא בדק עיין מג"א סק"ה שכתב דאפשר דצריך לחזור לביתו או לשלוח שליח שיבדוק ועיין בבית מאיר שדעתו דאם שכח מלבדוק והלך תוך ל' מיד שנזכר דלאו שפיר עבד מבטל חמצו ודי וכן מוכיח החק יוסף מלשון השו"ע סוף ס"ב דאם שכח ולא בדק יבטל כשיגיע הפסח [וכ"ש דאם מבטלו תיכף דמהני כדמוכח בב"ח שם] ולא הזכיר שיחזור לביתו או שישלח שליח ואף דשם מיירי קודם ל' דעתו דה"ה תוך ל' ע"ש אכן כ"ז בספק חמץ אבל אם יודע שיש שם חמץ ידוע כביצה ויותר משמע מהבית מאיר דמסכים עם המ"א אכן אם נוגע לו ד"ז להפסד מרובה כשיחזור לביתו או שישלח שליח כתב בספר מגן האלף דאין מחוייב ודי בביטול דדמי להולך לדבר מצוה בסימן תמ"ו ע"ש וכן בהולך להציל מן הנהר או מן הדליקה שרי ליה לבטל בלבו והכא נמי כה"ג ע"ש:

ד הבודק קודם ליל י"ד, אינו צריך להניח עשרה פתיתים כפי שנוהגים כן בבדיקת החמץ בליל י"ד.

האם מותר להיכנס לבית שלא בדקוהו מחמץ

שאלה מי שנאנס ולא היה יכול לבדוק את ביתו, האם מותר לו להיכנס לביתו בפסח כדי להוציא משם דבר, או שמא אסור להיכנס לביתו?

תשובה איתא בפסחים דף י ע"א "על ובדק ולא אשכח [עכבר נכנס לבית לפנינו ובדק בעל הבית אחריו ולא אשכח], פלוגתא דר' מאיר ורבנן. דתנן, היה ר"מ אומר, כל דבר שבחזקת טומאה, לעולם הוא בטומאתו עד שיודע לך הטומאה היכן היא, וחכמים אומרים בודק עד שמגיע לסלע או לקרקע בתולה". והקשו התוס' (ד"ה על) דאפילו לר"מ דאמר לעולם הוא בחזקת טומאה, [ונפ"מ לטהרות שנעשו על גביו], הכא גבי בדיקה כיון שבדק ולא מצא, מה יעשה, הרי אף אם יצריכוהו לבדוק פעם שניה נמי לא ימצא?

ושמעתי שמרן הקהלות יעקב שאל, נימא דהנפקא מינה היא שאסור להיכנס לבית הזה שהרי יש בו חמץ? ומוכח מקושיית התוס' שאין איסור להיכנס לבית שיש בו חמץ, אלא שצריך לבערו, אבל אם לא יכול לבערו מותר להכנס, ודוקא חמץ של נכרי הצריכו מחיצה, ולכן מותר להיכנס לאותו בית שכבר בדקו ולא יועיל אם יבדקנו שנית, דמאחר ולא יכול לבדקו אין לו מה לעשות יותר.

ונראה לענ"ד להביא ראיה לדבריו מהא דאיתא בשו"ע (סימן תלה ס"א), דאם לא בדק כל יום י"ד יבדוק בתוך הפסח, וכתב המשנ"ב (סק"ג) ואפילו כבר ביטל ואפילו ביו"ט עצמו בודק..., ויש חולקין וסוברים דביו"ט לא יבדוק רק בחוה"מ..., ואם כבר ביטל בודאי לא יבדוק רק בחוה"מ, יעו"ש. ולמה לא מוזכר שבינתיים אסור לו להיכנס לבית, אלא ודאי דאם הוא אנוס על כך ולא יכול לבדוק, וגם לא יכול לעשות מחיצה מותר לו להיכנס לבית.